

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1726/2562

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559 มาตรา 26/4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มาตรา 26/4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มาตรา 26/5, ป.วิ.พ. มาตรา 141, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.อ. มาตรา 195, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 5, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 7, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 9, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 11, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 55, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 69, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 72 ตี, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 73, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 7, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 8, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 26/5, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 31, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 35, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, พ.ร.บ.ป่าไม้ มาตรา 11, พ.ร.บ.ป่าไม้ มาตรา 73, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 78, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559 มาตรา 12, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา 26/4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา 26/5

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดของผู้ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติให้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ ส่วนมาตรา 26/5 เป็นบทบัญญัติกำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการสามารถเรียกค่าเสียหายตามมาตรา 26/4 เข้ามาพร้อมกับคำฟ้องคดีอาญาอันมีลักษณะเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ มิได้เป็นกฎหมายที่กำหนดโทษทางอาญาที่ต้องห้ามมิให้มีผลย้อนหลัง แม้คดีนี้ตามฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยกับพวกร่วมกันกระทำความผิด เมื่อระหว่างต้นเดือนเมษายน 2559 ถึงวันที่ 26 เมษายน 2559 อันเป็นวันก่อนวันที่ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มีผลใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2559 อันเป็นเวลาภายหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ซึ่งเป็นวันที่ พ.ร.บ.ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ การที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท เป็นเงินค่าธรรมเนียมซึ่งผู้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าจะต้องเสียตามความใน พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท เป็นค่าเสียหายตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มิใช่ค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายตามความใน พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 พนักงานอัยการจึงเรียกค่าภาคหลวงและค่าเสียหายของรัฐโดยอาศัย พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2559 มาตรา 26/5 เข้ามาในคดีนี้ไม่ได้ คำพิพากษาในคดีส่วนแบ่งของศาลชั้นต้นยังมิได้กล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และมีได้วินิจฉัยตามประเด็นแห่งคดี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 141 (4) (5) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแบ่งไปโดยยังมิได้สอบคำให้การส่วนแบ่งของจำเลยและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะทำให้เป็นฐานในการกำหนดค่าเสียหายตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแบ่งไปโดยมิชอบ กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 5, 6, 7, 9, 11, 54, 55, 69, 72 ตี, 73, 74 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 4, 6, 7, 8, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 ไม้ของกลาง และให้จำเลยชดใช้ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท ค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท และค่าเสียหายเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กับให้จำเลยคนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 67 วรรคสอง, 72 ตี วรรคสอง (ที่ถูก มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 69 วรรคสอง (2), 72 ตี วรรคสอง, 73 วรรคสอง (2) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคสอง (ที่ถูก 31 วรรคสอง (2) (เดิม)) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานตัดไม้หวงห้ามและยึดถือครอบครอง ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ที่ถูก ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ มาตรา 11, 73 วรรคสอง (2)) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 3 ปี ฐานมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมิได้แปรรูปจำคุก 2 ปี รวมจำคุก 5 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 ปี 6 เดือน ให้จำเลยชดใช้ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท ค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท ค่าเสียหายเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยไปออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำขอของโจทก์ที่ขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ นอกจากที่แก้ให้เป็นตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า คดีในส่วนอาญาไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาจึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 คงมีปัญหาในชั้นนี้ตามฎีกาของโจทก์เฉพาะในคดีส่วนแพ่งว่า ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณายกคำขอของโจทก์ในส่วนแพ่งโดยวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มาตรา 12 เพิ่มความในมาตรา 26/4 และ 26/5 ให้อำนาจพนักงานอัยการโจทก์เรียกค่าเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหายจากผู้กระทำความผิดไปในคราวเดียวกันในการดำเนินคดีอาญาได้ แต่ก็ใช้บังคับนับถดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 24 พฤษภาคม 2559 อันเป็นเวลาภายหลังเกิดเหตุและโจทก์ฟ้องคดีนี้แล้ว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้นั้นชอบหรือไม่ เห็นว่า ตามมาตรา 26/4 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดชอบของผู้ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติให้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ ส่วนมาตรา 26/5 เป็นบทบัญญัติกำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการสามารถเรียกค่าเสียหาย ตามมาตรา 26/4 เข้ามาพร้อมกับคำฟ้องคดีอาญานั้นมีลักษณะเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ มิได้เป็นกฎหมายที่กำหนดโทษทางอาญาที่ต้องห้ามมิให้มีผลย้อนหลัง แม้คดีนี้ตามฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยกับพวกร่วมกันกระทำความผิด เมื่อระหว่างต้นเดือนเมษายน 2559 ถึงวันที่ 26 เมษายน 2559 อันเป็นวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ

(ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มีผลใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2559 อันเป็นเวลาภายหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ การที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท เป็นเงินค่าธรรมเนียมซึ่งผู้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าจะต้องเสียตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท เป็นค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ มิใช่ค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/4 พนักงานอัยการจึงเรียกค่าภาคหลวงและค่าเสียหายของรัฐโดยอาศัยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/5 เข้ามาในคดีนี้ไม่ได้ ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วนแต่คำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งของศาลชั้นต้นยังมีได้กล่าวหรือแสดงผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และมีได้วินิจฉัยตามประเด็นแห่งคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยยังมีได้สอบคำให้การส่วนแพ่งของจำเลยและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะให้เป็นฐานในการกำหนดค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิกัดคำพิพากษาคดีส่วนแพ่งของศาลชั้นต้นและยกคำพิพากษาคดีส่วนแพ่งในส่วนค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท ของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยในคดีส่วนแพ่งในส่วนค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แล้วพิจารณาและพิพากษาไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1726/2562 พนักงานอัยการจังหวัดกระบี่โจทก์นาง ป.จำเลย พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 ม. 26/4, ม. 26/5 พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดของผู้ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติให้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ ส่วนมาตรา 26/5 เป็นบทบัญญัติกำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการสามารถเรียกค่าเสียหาย ตามมาตรา 26/4 เข้ามาพร้อมกับคำฟ้องคดีอาญาอันมีลักษณะเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ มิได้เป็นกฎหมายที่กำหนดโทษทางอาญาที่ต้องห้ามมิให้มีผลย้อนหลัง แม้คดีนี้ตามฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยกับพวกร่วมกันกระทำความผิด เมื่อระหว่างต้นเดือนเมษายน 2559 ถึงวันที่ 26 เมษายน 2559 อันเป็นวันก่อนวันที่ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มีผลใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2559 อันเป็นเวลาภายหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ซึ่งเป็นวันที่ พ.ร.บ.ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ การที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท เป็นเงินค่าธรรมเนียมซึ่งผู้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าจะต้องเสียตามความใน พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท เป็นค่าเสียหายตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มิใช่ค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายตามความใน พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ

พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 พนักงานอัยการจึงเรียกค่าภาคหลวงและค่าเสียหายของรัฐโดยอาศัย พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2559 มาตรา 26/5 เข้ามาในคดีนี้ไม่ได้ คำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งของศาลชั้นต้นยังมีได้กล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และได้วินิจฉัยตามประเด็นแห่งคดี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 141 (4) (5) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยยังมีได้สอบคำให้การส่วนแพ่งของจำเลยและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะทำให้เป็นฐานในการกำหนดค่าเสียหายตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 5, 6, 7, 9, 11, 54, 55, 69, 72 ตี, 73, 74 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 4, 6, 7, 8, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 ไม้ของกลาง และให้จำเลยชดใช้ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท ค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท และค่าเสียหายเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 67 วรรคสอง, 72 ตี วรรคสอง (ที่ถูก มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 69 วรรคสอง (2), 72 ตี วรรคสอง, 73 วรรคสอง (2) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคสอง (ที่ถูก 31 วรรคสอง (2) (เดิม)) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานตัดไม้หวงห้ามและยึดถือครอบครอง ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ที่ถูก ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ มาตรา 11, 73 วรรคสอง (2)) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 3 ปี ฐานมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมีได้แปรรูปจำคุก 2 ปี รวมจำคุก 5 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 ปี 6 เดือน ให้จำเลยชดใช้ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท ค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท ค่าเสียหายเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยไปออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำขอของโจทก์ที่ขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ นอกจากที่แก้ให้เป็นตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า คดีในส่วนอาญาไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาจึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 คงมีปัญหาในชั้นนี้ตามฎีกาของโจทก์เฉพาะในคดีส่วนแพ่งว่า ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณายกคำขอของโจทก์ในส่วนแพ่งโดยวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มาตรา 12 เพิ่มความในมาตรา 26/4 และ 26/5 ให้อำนาจพนักงานอัยการโจทก์เรียกค่าเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกทำลายทำให้สูญหาย หรือเสียหายจากผู้กระทำความผิดไปในคราวเดียวกันในการดำเนินคดีอาญาได้ แต่ก็ใช้บังคับนับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 24 พฤษภาคม 2559 อันเป็นเวลา

ภายหลังเกิดเหตุและโจทก์ฟ้องคดีนี้แล้ว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้นั้น ชอบหรือไม่ เห็นว่า ตามมาตรา 26/4 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดของผู้ที่ก่อให้เกิด ความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติให้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ ส่วนมาตรา 26/5 เป็น บทบัญญัติกำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการสามารถเรียกค่าเสียหาย ตามมาตรา 26/4 เข้ามา พร้อมกับคำฟ้องคดีอาญามีลักษณะเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ มิได้เป็นกฎหมายที่กำหนด โทษทางอาญาที่ต้องห้ามมิให้มีผลย้อนหลัง แม้คดีนี้ตามฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยกับพวก ร่วมกันกระทำความผิด เมื่อระหว่างต้นเดือนเมษายน 2559 ถึงวันที่ 26 เมษายน 2559 อันเป็น วันก่อนวันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มีผลใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อ โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2559 อันเป็นเวลาภายหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ซึ่ง เป็นวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ การที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายทาง ทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึง ชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท เป็นเงินค่าธรรมเนียมซึ่งผู้ทำไม้หรือเก็บหา ของป่าจะต้องเสียตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท เป็น ค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ มิใช่ค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/4 พนักงานอัยการจึงเรียกค่าภาคหลวงและค่าเสียหายของรัฐโดยอาศัยพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/5 เข้ามาในคดีนี้ไม่ได้ ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วนแต่คำพิพากษา ในคดีส่วนแพ่งของศาลชั้นต้นยังมีได้กล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และมีได้วินิจฉัย ตามประเด็นแห่งคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) ประกอบ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดย ยังมีได้สอบคำให้การส่วนแพ่งของจำเลยและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะให้เป็นฐานใน การกำหนดค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของ ศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินการกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ กรณี ดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิพากษาแก้ เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาคดีส่วนแพ่งของศาลชั้นต้นและยกคำพิพากษาคดีส่วนแพ่งในส่วน ค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท ของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้ศาลชั้นต้นสอบ คำให้การจำเลยในคดีส่วนแพ่งในส่วนค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แล้ว พิจารณาและพิพากษาไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 (ชัยเจริญ ดุษฎีพร-ธงชัย เสนามนตรี- ชูชีพ ปิณฑะสิริ) ศาลจังหวัดกระบี่ - นายณัฐวัฒน์ ไบบัวศาลอุทธรณ์ภาค 8 - นายทงศักดิ์ เทียง สุทธิสกุลแหล่งที่มาของผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกา สว อ.193/2561หมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นอ.6286/2559หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้น อ.4582/2560หมายเหตุคำพิพากษา: โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 5, 6, 7, 9, 11, 54, 55, 69, 72 ตร. 73, 74 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 4, 6, 7, 8, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 ไร่ ไม้ของกลาง และให้จำเลยชดใช้ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท ค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท และ ค่าเสียหายเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า

และพันธุ์พืช กับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยออกไปจากเขต
ป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม
พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 67 วรรคสอง, 72 ตี วรรคสอง (ที่ถูก
มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 69 วรรคสอง (2), 72 ตี วรรคสอง, 73 วรรคสอง (2) พระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคสอง (ที่ถูก 31 วรรคสอง (2) (เดิม))
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงทุก
กรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานตัดไม้หวงห้ามและยึดถือ
ครอบครอง ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท
ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ที่ถูก ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้
มาตรา 11, 73 วรรคสอง (2)) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 90 จำคุก 3 ปี ฐานมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมิได้แปรรูปจำคุก 2 ปี รวมจำคุก 5
ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระทงละ
กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 ปี 6 เดือน ให้จำเลยชดใช้ค่าภาคหลวง
1,505.30 บาท ค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท ค่าเสียหายเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน
และบริวารของจำเลยไปออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 แผนก
คดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำขอของโจทก์ที่ขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ
นอกจากที่แก้ให้เป็นตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า
คดีในส่วนอาญาไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาจึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 คง
มีปัญหาในชั้นนี้ตามฎีกาของโจทก์เฉพาะในคดีส่วนแพ่งว่า ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณายกคำขอ
ของโจทก์ในส่วนแพ่งโดยวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มาตรา
12 เพิ่มความในมาตรา 26/4 และ 26/5 ให้อำนาจพนักงานอัยการโจทก์เรียกค่าเสียหายแก่
ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหายจากผู้
กระทำความผิดไปในคราวเดียวกันในการดำเนินคดีอาญาได้ แต่ก็ใช้บังคับนับถดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 24 พฤษภาคม 2559 อันเป็นเวลาภายหลังเกิดเหตุและโจทก์ฟ้องคดีนี้แล้ว
โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้นั้นชอบหรือไม่ เห็นว่า ตามมาตรา 26/4 เป็น
บทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดชอบของผู้ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติให้ต้อง
รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ ส่วนมาตรา 26/5 เป็นบทบัญญัติกำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการ
สามารถเรียกค่าเสียหาย ตามมาตรา 26/4 เข้ามาพร้อมกับคำฟ้องคดีอาญานั้นมีลักษณะเป็น
กฎหมายวิธีสบัญญัติ มิได้เป็นกฎหมายที่กำหนดโทษทางอาญาที่ต้องห้ามมิให้มีผลย้อนหลัง แม้คดี
นี้ตามฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยกับพวกร่วมกันกระทำความผิด เมื่อระหว่างต้นเดือน
เมษายน 2559 ถึงวันที่ 26 เมษายน 2559 อันเป็นวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
(ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มีผลใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2559 อัน
เป็นเวลาภายหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ การ
ที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรม
อุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท
เป็นเงินค่าธรรมเนียมซึ่งผู้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าจะต้องเสียตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้
และค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท เป็นค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าไม้ มิใช่ค่าเสียหาย

ตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/4 พนักงานอัยการจึงเรียกค่าภาคหลวงและค่าเสียหายของรัฐโดยอาศัยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/5 เข้ามาในคดีนี้ไม่ได้ ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วนแต่คำพิพากษาในคดีส่วนแบ่งของศาลชั้นต้นยังมีได้กล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และมีได้วินิจฉัยตามประเด็นแห่งคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแบ่งไปโดยยังมีได้สอบคำให้การส่วนแบ่งของจำเลยและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะให้เป็นฐานในการกำหนดค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแบ่งไปโดยมิชอบ กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิกษาแก่เป็นว่า ใ้ยกคำพิพากษาคดีส่วนแบ่งของศาลชั้นต้นและยกคำพิพากษาคดีส่วนแบ่งในส่วนค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท ของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยในคดีส่วนแบ่งในส่วนค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แล้วพิจารณาและพิพากษาไปตามรูปคดี คำอุทธรณ์นิยมให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1726/2562 พนักงานอัยการจังหวัดกระบี่โจทก์นาง ป.จำเลย พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 ม. 26/4, ม. 26/5 พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดของผู้ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติให้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ ส่วนมาตรา 26/5 เป็นบทบัญญัติกำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการสามารถเรียกค่าเสียหาย ตามมาตรา 26/4 เข้ามาพร้อมกับคำฟ้องคดีอาญาอันมีลักษณะเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ มิได้เป็นกฎหมายที่กำหนดโทษทางอาญาที่ต้องห้ามมิให้มผลย้อนหลัง แม้คดีนี้ตามฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยกับพวกร่วมกันกระทำความผิด เมื่อระหว่างต้นเดือนเมษายน 2559 ถึงวันที่ 26 เมษายน 2559 อันเป็นวันก่อนวันที่ พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มีผลใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2559 อันเป็นเวลาภายหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ซึ่งเป็นวันที่ พ.ร.บ.ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ การที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท เป็นเงินค่าธรรมเนียมซึ่งผู้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าจะต้องเสียตามความใน พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 และค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท เป็นค่าเสียหายตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มิใช่ค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายตามความใน พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2559 มาตรา 26/4 พนักงานอัยการจึงเรียกค่าภาคหลวงและค่าเสียหายของรัฐโดยอาศัย พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2559 มาตรา 26/5 เข้ามาในคดีนี้ไม่ได้ คำพิพากษาในคดีส่วนแบ่งของศาลชั้นต้นยังมีได้กล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และมีได้วินิจฉัยตามประเด็นแห่งคดี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 141 (4) (5) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแบ่งไปโดยยังมีได้สอบคำให้การส่วนแบ่งของจำเลยและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะให้เป็นฐานในการกำหนดค่าเสียหายตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2559 มาตรา 26/4

กระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแบ่งไป โดยมีขอบ กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกชั้นวินิจฉัย ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 5, 6, 7, 9, 11, 54, 55, 69, 72 ตี, 73, 74 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 4, 6, 7, 8, 14, 26/4, 26/5, 31, 35 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 ไม้ของกลาง และให้จำเลยชดใช้ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท ค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท และค่าเสียหายเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง, 67 วรรคสอง, 72 ตี วรรคสอง (ที่ถูก มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 69 วรรคสอง (2), 72 ตี วรรคสอง, 73 วรรคสอง (2) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคสอง (ที่ถูก 31 วรรคสอง (2) (เดิม)) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 การกระทำของจำเลยเป็น ความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานตัดไม้หวงห้ามและยึดถือครอบครอง ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นกรรม เดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ที่ถูก ให้ ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ มาตรา 11, 73 วรรคสอง (2)) ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนัก ที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 3 ปี ฐานมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยัง มิได้แปรรูปจำคุก 2 ปี รวมจำคุก 5 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มี เหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 2 ปี 6 เดือน ให้จำเลยชดใช้ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท ค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท ค่าเสียหาย เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กับให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของจำเลยไปออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลย อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำขอของโจทก์ที่ขอให้ จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ นอกจากที่แก้ให้เป็นตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกา แผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า คดีในส่วนอาญาไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาจึงเป็นอันยุติไปตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 คงมีปัญหาในชั้นนี้ตามฎีกาของโจทก์เฉพาะในคดีส่วนแบ่งว่า ที่ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณายกคำขอของโจทก์ในส่วนแบ่งโดยวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มาตรา 12 เพิ่มความในมาตรา 26/4 และ 26/5 ให้อำนาจ พนักงานอัยการโจทก์เรียกค่าเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหายจากผู้กระทำความผิดไปในคราวเดียวกันในการดำเนินคดีอาญาได้ แต่ก็ ใช้บังคับนับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 24 พฤษภาคม 2559 อันเป็นเวลา ภายหลังเกิดเหตุและโจทก์ฟ้องคดีนี้แล้ว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยได้นั้น ขอบหรือไม่ เห็นว่า ตามมาตรา 26/4 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความรับผิดชอบของผู้ที่ก่อให้เกิด ความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติให้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ ส่วนมาตรา 26/5 เป็น บทบัญญัติกำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการสามารถเรียกค่าเสียหาย ตามมาตรา 26/4 เข้ามา พร้อมกับคำฟ้องคดีอาญาอันมีลักษณะเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ มิได้เป็นกฎหมายที่กำหนด โทษทางอาญาที่ต้องห้ามมิให้มีผลย้อนหลัง แม้คดีนี้ตามฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยกับพวก

ร่วมกันกระทำความผิด เมื่อระหว่างต้นเดือนเมษายน 2559 ถึงวันที่ 26 เมษายน 2559 อันเป็นวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2559 มีผลใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2559 อันเป็นเวลาภายหลังวันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ การที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ค่าภาคหลวง 1,505.30 บาท เป็นเงินค่าธรรมเนียมซึ่งผู้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าจะต้องเสียตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และค่าเสียหายของรัฐ 15,053 บาท เป็นค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ มิใช่ค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/4 พนักงานอัยการจึงเรียกค่าภาคหลวงและค่าเสียหายของรัฐโดยอาศัยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/5 เข้ามาในคดีนี้ไม่ได้ ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วนแต่คำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งของศาลชั้นต้นยังมีได้กล่าวหรือแสดงเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และมีได้วินิจฉัยตามประเด็นแห่งคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยยังมีได้สอบคำให้การส่วนแพ่งของจำเลยและโจทก์มิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะให้เป็นฐานในการกำหนดค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา 26/4 กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาและพิพากษาคดีส่วนแพ่งไปโดยมิชอบ กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำพิพากษาคดีส่วนแพ่งของศาลชั้นต้นและยกคำพิพากษาคดีส่วนแพ่งในส่วนค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท ของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้ศาลชั้นต้นสอบคำให้การจำเลยในคดีส่วนแพ่งในส่วนค่าเสียหายทางทรัพยากรธรรมชาติ 2,939,692 บาท แล้วพิจารณาและพิพากษาไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8

องค์คณะ

ชัยเจริญ ดุษฎีพร · ธงชัย เสนามนตรี · ชูชีพ ปิณฑะสิริ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1726/2562>